

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації

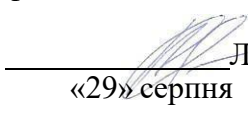
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор ЗВО з науково-педагогічної роботи
і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО
«30» серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Завідувач кафедри спортивної медицини,
фізичного виховання та реабілітації

Лариса САРАФІНЮК
«29» серпня 2024 року

СИЛАБУС

**«ОБСТЕЖЕННЯ, МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА КОНТРОЛЮ ПРИ
ПОРУШЕННЯХ ФУНКЦІЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ»**

Спеціальність	227 «Терапія та реабілітація»
Освітній рівень	Бакалавр
Освітня програма	ОПП «Терапія та реабілітація», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації
Контактна інформація	fizkult@vnmu.edu.ua, вул.Пирогова, 56 (спортивний корпус), (0432) 695995
Укладач силабусу	доц. Кириченко Ю.В.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Основна
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 40 складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	3 курс (VI семестр)– 4 курс (VII семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	150 годин, кредитів-5
Структура дисципліни	Лекцій -10 годин; Практичні заняття -50 годин; Самостійна робота - 90 години; В цілому: аудиторні заняття – 40%, самостійна поза аудиторна робота – 60%
Кількість змістових модулів	5
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Предметом дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функцій нервової системи» є формування у студентів знань про методи діагностики та оцінки стану нервової системи при різних захворюваннях.

Передреквізити. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функцій нервової системи як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами таких дисциплін як: біологічна хімія з біохімією рухової активності, основи здорового способу життя, основи фізичної та реабілітаційної медицини, основи фізичної терапії та ерготерапії, міжнародна класифікація функціонування. Також забезпечує послідовність та взаємозв'язок з такими дисциплінами як: хірургія, основи ортопедії та травматології, неврологія, педіатрія та іншими освітніми компонентами, що в подальшому дасть змогу сформуванню у студентів знання та уміння, які застосовуватимуться не тільки під час навчального процесу але й у подальшій професійній діяльності

Мета курсу та його значення для професійної діяльності.

Мета навчальної дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функцій нервової системи» - полягає у формуванні у студентів компетентностей, необхідних для проведення діагностики, оцінки та контролю стану пацієнтів з порушеннями функцій нервової системи. Предмет включає вивчення сучасних методів обстеження, аналіз результатів та розробку ефективних стратегій лікування і реабілітації з урахуванням специфіки неврологічних розладів. Застосування знань у реабілітаційній діяльності для відновлення працездатності пацієнтів/клієнтів, трактування та аналіз взаємозв'язків отриманих даних з метою визначення системи ураження та постановки реабілітаційного діагнозу.

2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надати студентам знання про сучасні методи діагностики та інструменти для оцінки функцій нервової системи, включаючи нейровізуалізацію, електрофізіологічні дослідження та клінічне обстеження;
- навчити студентів аналізувати та інтерпретувати результати діагностичних досліджень для визначення ступеня та характеру порушень нервової системи;
- вміння працювати у міждисциплінарній команді;
- вчити студентів на основі отриманих діагностичних даних розробляти індивідуальні плани лікування та реабілітації пацієнтів з неврологічними розладами;
- ознайомити студентів з методиками моніторингу та оцінки ефективності лікування, щоб вчасно коригувати терапію при необхідності;
- сприяти розвитку критичного мислення у студентів, необхідного для прийняття

обґрунтованих клінічних рішень на основі комплексного аналізу даних обстеження та оцінки стану пацієнта.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- будову та функції центральної і периферичної нервової системи, а також основні нейрофізіологічні процеси;
- основні прийоми та техніки клінічного неврологічного обстеження, такі як оцінка рефлексів, чутливості, моторики та когнітивних функцій;
- принципи роботи та застосування методів нейровізуалізації, таких як МРТ, КТ, ПЕТ та ангіографія, для діагностики неврологічних розладів;
- основи проведення та інтерпретації результатів електроенцефалографії (ЕЕГ), електроміографії (ЕМГ) та викликаних потенціалів (ВП);
- методи та критерії оцінки ефективності лікування та способи моніторингу стану пацієнта на різних етапах терапії;
- основні класифікації порушень нервової системи та їх клінічні прояви, зокрема інсульти, епілепсії, нейродегенеративні захворювання та інші патології;
- підходи до диференціальної діагностики неврологічних розладів для точного визначення патології та подальшого вибору тактики лікування;
- методи комплексної оцінки неврологічного статусу пацієнта та прогнозування перебігу захворювання на основі даних обстеження;
- принципи та методи медикаментозного та немедикаментозного лікування, включаючи фізіотерапію, психологічну підтримку та реабілітаційні заходи.

вміти:

- виконувати комплексну оцінку стану нервової системи пацієнта, включаючи перевірку рефлексів, чутливості, моторних і когнітивних функцій;
- оцінювати та інтерпретувати результати методів нейровізуалізації (МРТ, КТ) для виявлення патологічних змін у нервовій системі;
- проводити та аналізувати результати електроенцефалографії (ЕЕГ), електроміографії (ЕМГ) та інших методів для діагностики порушень функції нервової системи;
- інтегрувати дані різних методів обстеження для постановки точного діагнозу та вибору стратегії лікування;
- створювати індивідуальні програми лікування та реабілітації пацієнтів з неврологічними розладами, враховуючи їхні клінічні особливості;
- вміти співпрацювати з іншими медичними фахівцями для комплексного ведення пацієнтів з неврологічними розладами;
- застосовувати стандартизовані шкали та тестові інструменти для оцінки стану нервової системи пацієнтів;
- ефективно комунікувати з пацієнтами та їхніми сім'ями, надаючи інформацію про стан здоров'я, план лікування та прогноз, дотримуючись етичних норм.

3. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1	6 семестр 60 годин	Практичні заняття № 1-6 Теми для самостійного опрацювання № 1-6
Модуль 2	7 семестр 90 годин	Практичні заняття № 7-15 Теми для самостійного опрацювання № 7-15

Змістовий модуль 1. Обстеження, методи оцінки та контролю в загальній неврології.

Тема 1. Принципи будови та функціонування нервової системи. Рухова система. Кровообіг головного мозку.

Тема 2. Оцінка та методи обстеження при порушенні рухів. Пірамідна система.

Симптоми центрального і периферичного парезів.

Тема 3. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, та синдроми його ураження. Паркінсонічний синдром. Гіперкінетичний синдром.

Тема 4. Оцінка та методи обстеження чутливої системи, симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості.

Тема 5. Оболонки головного і спинного мозку. Ліквор. Поняття про менінгіальний синдром.

Тема 6. Оцінка та методи обстеження при патології черепномозкових нервів. Бульбарний та псевдобульбарний синдроми.

Змістовий модуль 2. Обстеження, методи оцінки та контролю в спеціальній неврології.

Тема 7. Методи оцінки чутливості, стану свідомості, ступеня болю і само сприйняття фізичного навантаження ц неврологічних пацієнтів

Тема 8. Методи дослідження рефлексів

Тема 9. Методи оцінки ступеня тяжкості рухових порушень у неврологічних пацієнтів

Тема 10. Методи оцінки поступального балансу неврологічних пацієнтів.

Тема 11. Методи оцінки мобільності неврологічних пацієнтів.

Тема 12. Методи дослідження активності у повсякденному житті неврологічних пацієнтів (ADL (Activities of Daily Living)).

Тема 13. Методи дослідження когнітивних функцій.

Тема 14. Соматоневрологічні синдроми.

Тема 15. Судинні захворювання головного та спинного мозку. Ішемічний та геморагічний інсульт.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної поза аудиторної роботи, підготовка презентацій, опрацювання наукової літератури. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації/Студенту/Очна форма навчання/ «Терапія та реабілітація»/ 2 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра Спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Поточний контроль з навчальної дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функції нервової системи» здійснюється під час проведення практичних занять.
Підсумковий семестровий контроль (диф. залік) по завершенню 2 семестру	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Тести.

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу

у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за тестування (15-40 балів) та усне опитування (теоретичне питання та ситуаційна задача) (0-40 балів)) Оцінка за диференційний залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 6 до 12 балів. Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	Незадовільно з обов'язковим Повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Знання та вміння студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно «Положень про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова».

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який показав різнобічні і глибокі знання теми практичного заняття, вміє успішно виконувати практичні завдання, які передбачені програмою, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який виявив повне знання теми практичного заняття, успішно виконує передбачені програмою практичні завдання, здатний до самостійного оволодіння тематичного плану.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який виявив знання основного теми практичного заняття в обсязі, необхідному для подальшого навчання, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань теми практичного заняття, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою практичних завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (Вінниця, 2020).

12 балів – додаються до дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

10 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

8 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

6 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який приймав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи

4 бали - додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно приймав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не приймав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

Кількість балів за індивідуальні завдання студента не може перевищувати 12 балів за дисципліну. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати студент за дисципліну не може перевищувати 200 балів.

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, безпеки поведінки з обладнанням як на кафедрі так і у лікувальних установах проводиться на першому практичному занятті викладачем (на початку кожного семестру). Проведення інструктажу реєструється в журналі інструктажу

з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття. На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в білий халат. Студенти, які не мають відповідного одягу, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у лікувальних закладах. Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до пацієнтів/клієнтів та викладача.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів.

Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається. Тільки під час дистанційного навчання.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації черговому викладачу).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації / Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації / Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

7. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут

отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедраспортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації / Студенту.

Рекомендована література

Основна література:

1. Неврологія: підручник / І. А. Григорова [та ін.]; ред.: І. А. Григорова, Л. І. Соколова. - К. : Медицина, 2020. - 638 с.
2. Clinical Neurology / Edited by Gryb V.A. – K.: Publishing house Medknyha, 2017.- 288p.
3. Neurology / Hryhorova I.A., Sokolova L.I., Herasymchuk R.D. et al. - Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2017. – 624 p.

Допоміжна:

1. Методи дослідження неврологічного хворого / За редакцією Л.І.Соколової, Т.І. Ілляша – М:2020. – 144 с.
2. Lange Clinical Neurology, 10th Edition / Roger P.Simon, Michael J.Aminoff, David A.Grenberg/ - LANGE, 2020. – 448 p.
3. Oxford American Handbook of Neurology / Edited by Sid Gilman. – Oxford University Press. - 2010. – 616 p.

17. Інформаційні ресурси інтернет:

1. American Academy of Neurology (AAN) - <http://www.aan.com>
2. Archives of Neurology - <http://archneur.ama-assn.org/>
3. Brain - <http://brain.oupjournals.org/>
4. Neurology and Clinical Neurophysiology - <http://mitpress.mit.edu/e-journals/CONE> Stroke - <http://www.strokeaha.org/>
5. Атлас нервової системи (МРТ, КТ, ядерна медицина) <http://www.med.harvard.edu/AANLIB/home.html>
6. Інтерактивні тести по неврології - [http://medweb.bham.ac.uk/http/caa/cases/cases.caselist.fcgi\\$neurology](http://medweb.bham.ac.uk/http/caa/cases/cases.caselist.fcgi$neurology)
7. Курс по нейроанатомії - <http://www.meddean.luc.edu/lumen/MedEd/Neuro/nlBSs/nlBSmms.html>
8. Матеріали до іспиту по основним клінічним навичкам в неврології- <http://www.medinfo.ufl.edu/year1/bcs/clist/neuro.htm>

Силабус з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях функції нервової системи» обговорено та затверджено на засіданні кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації (протокол №1, від «29» серпня 2024 року).

Відповідальний за курс

доцент ЗВО Юрій КИРИЧЕНКО

Завідувачка кафедри

(підпис)

професор ЗВО Лариса САРАФИНЮК